

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Євгенія НОВАК
2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Професійна майстерність
(художнє дерево)

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Декоративне мистецтво та ремесла

Спеціальність ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Мова навчання українська

Чернівці 2026 рік

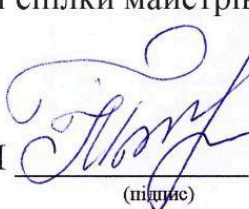
Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність» **складена відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла»**

Розробник : Курик Дмитро Миколайович — заслужений майстер народної творчості України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Курик Дмитро Миколайович — заслужений майстер народної творчості України, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України

Погоджено з гарантом ОП

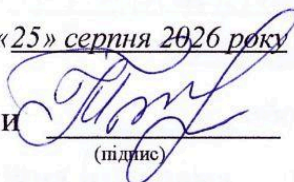

(підпис)

Мирослава ЖАВОРОНКОВА

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол № 1 від «25» серпня 2026 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Мирослава ЖАВОРОНКОВА

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2026 року

Голова методичної ради

(підпис)

Оксана ГАЛУНКА

Освітній компонент «Професійна майстерність» призначений для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю ВЗ «Декоративне мистецтво та ремесла» та спрямований на поглиблення професійних компетентностей у галузі декоративного мистецтва, зокрема художньої обробки дерева.

Зміст освітнього компонента передбачає поєднання теоретичної підготовки, практичного опанування художньо-технологічних прийомів і самостійної творчої діяльності. У процесі навчання студенти вдосконалюють навички роботи з деревиною, освоюють традиційні та сучасні техніки її художньої обробки, поглиблюють знання про властивості матеріалу, інструменти, технологічні процеси та принципи побудови декоративної композиції.

Особлива увага приділяється розвитку індивідуального художнього мислення, творчої ініціативи та здатності до самостійного проектування й реалізації авторських творів. Практична діяльність передбачає розроблення ескізів, пошук композиційних і пластичних рішень, експериментування з техніками та матеріалом, а також послідовне виконання творчих робіт відповідно до визначеної концепції.

Мета навчальної дисципліни: метою навчальної дисципліни «Професійна майстерність» є формування та поглиблення професійних компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у сфері декоративного мистецтва, розвиток художнього мислення, творчої самостійності та практичних навичок художньої обробки дерева.

Дисципліна спрямована на вдосконалення професійної майстерності у роботі з деревиною, опанування традиційних і сучасних технік її художньої обробки, розвиток умінь застосовувати інструменти та технологічні прийоми відповідно до художнього задуму. Особлива увага приділяється формуванню здатності самостійно розробляти концепцію, ескіз, композиційне та технологічне рішення авторського твору.

Пререквізити: засвоєння освітнього компонента «Професійна майстерність» передбачає наявність у здобувачів базових знань, умінь і практичних навичок, сформованих під час вивчення дисциплін художньо-професійного спрямування, зокрема «Рисунок», «Композиція», «Академічний живопис», а також дисциплін, пов'язаних із художнім проектуванням та практичною діяльністю.

Особливе значення для опанування освітнього компонента мають знання з основ композиції, формоутворення, кольорознавства, та практичного використання художніх матеріалів й інструментів.

Ефективність навчання підвищують знання та навички, набуті під час вивчення дисциплін «Основи художньої обробки дерева», «Історія декоративного мистецтва», «Історія сучасного мистецтва»...

Набуті в межах зазначених освітніх компонентів компетентності забезпечують необхідну основу для поглибленого опанування технологій художньої обробки деревини, самостійного проєктування та реалізації авторських творів і розвитку індивідуальної професійної майстерності.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

- ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК5. Здатність розробляти та керувати проєктами.
- ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- СК1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.
- СК2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
- СК3. Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення.
- СК5. Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори декоративного мистецтва.
- СК6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.
- СК9. Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт декоративного мистецтва.
- ПРН1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського декоративного мистецтва.
- ПРН2. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.
- ПРН3. Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).
- ПРН4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
- ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі декоративного мистецтва.
- ПРН7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.
- ПРН8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

- ПРН9. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.
- ПРН10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем декоративного мистецтва, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.
- ПРН11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів.
- ПРН12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.
- ПРН13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.
- ПРН14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.
- ПРН15. Планувати професійну діяльність у сфері декоративного мистецтва відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин		практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1,2	6,5	195		54			141		екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		лекц.	практ.	лаб.	інд.	срс
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль до I семестру						
Інноваційна художня обробка деревини: традиції, сучасний дизайн та технології						
Тема 1. Дослідження традицій художньої обробки деревини	20		5			15

Тема 2. Розробка концепції авторського художнього об'єкта	20		5			15
Тема 3. Пошук композиційного та пластичного рішення	20		5			15
Тема 4. Вибір матеріалів і технологій	20		5			15
Тема 5. Експериментальне поєднання технік	20		5			15
Тема 6. Виконання та художнє оздоблення авторського твору	20		5			15
Разом за ЗМ1	120		30			90

**Змістовий модуль до II семестру
Проектування та розробка авторської композиції в техніці художнього різьблення.**

Тема 1. Визначення творчого задуму та тематики композиції	12		4			8
Тема 2. Аналіз художніх аналогів та пошук композиційного рішення.	12		4			8
Тема 3. Розробка композиції та орнаментально-пластичного рішення.	13		4			9
Тема 4. Вибір деревини, техніки та технології різьблення.	13		4			9
Тема 5. Виконання авторської композиції в матеріалі.	13		4			9
Тема 6. Презентація та захист авторської роботи.	12		4			8

Разом за 3М 2	75		24			51
Усього годин	195		54			141

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
1	1. Дослідження традицій художньої обробки деревини 1. Основні види художньої обробки деревини. 2. Традиційні техніки різьблення по дереву. 3. Особливості українських народних традицій обробки деревини. 4. Орнаментальні мотиви та їх символіка. 5. Сучасне переосмислення традицій художньої обробки деревини.
2.	Розробка концепції авторського художнього об'єкта 1. Визначення теми та ідеї авторського об'єкта. 2. Формування художнього образу. 3. Джерела творчого задуму. 4. Визначення функціонального та декоративного призначення об'єкта. 5. Розробка ескізів та формулювання концепції.
3.	Пошук композиційного та пластичного рішення 1. Основні принципи композиції. 2. Симетрія, асиметрія, ритм, контраст і рівновага. 3. Пропорції та масштаб у художньому об'єкті. 4. Взаємозв'язок форми, об'єму та простору. 5. Пошук пластичного рішення та виконання композиційних ескізів.
4.	Вибір матеріалів і технологій 1. Види деревини та їх художньо-технологічні властивості. 2. Вибір матеріалу відповідно до задуму. 3. Традиційні та сучасні технології обробки деревини. 4. Інструменти та обладнання. 5. Вибір технологічної послідовності виконання роботи. 6. Вимоги безпеки під час роботи.
5.	Експериментальне поєднання технік 1. Поєднання різних технік художньої обробки деревини. 2. Експериментування з фактурою та поверхнею. 3. Поєднання деревини з іншими матеріалами. 4. Використання різьблення, випалювання, тонування та інших технік. 5. Виконання пробних зразків. 6. Аналіз результатів експерименту та вибір оптимального рішення.
6.	Виконання та художнє оздоблення авторського об'єкта 1. Основні етапи виконання авторського об'єкта. 2. Підготовка матеріалу та виконання технологічних операцій. 3. Художнє оздоблення поверхні. 4. Тонування, фарбування, воскування та лакування. 5. Контроль якості виконання роботи. 6. Усунення недоліків. 7. Презентація та обґрунтування художнього рішення авторського об'єкта.
7.	Визначення творчого задуму та тематики композиції 1. Визначення теми та ідеї майбутньої композиції. 2. Джерела творчого задуму. 3. Формування художнього образу. 4. Визначення змістового та емоційного наповнення композиції. 5. Пошук образотворчих мотивів і виконання перших пошукових ескізів.

8.	Аналіз художніх аналогів та пошук композиційного рішення 1. Поняття художнього аналога та його роль у творчому процесі. 2. Аналіз композиційних і пластичних особливостей аналогів. 3. Визначення засобів художньої виразності. 4. Пошук оригінального композиційного рішення. 5. Виконання та аналіз варіантів композиційних ескізів.
9.	Розробка композиції та орнаментально-пластичного рішення 1. Основні принципи побудови композиції. 2. Взаємозв'язок форми, ритму, пропорцій та масштабу. 3. Розробка орнаментальних мотивів. 4. Особливості пластичного вирішення композиції. 5. Узгодження орнаменту з формою та конструкцією виробу. 6. Виконання остаточного ескізу композиції.
10.	Вибір деревини, техніки та технології різьблення 1. Основні породи деревини та їх властивості. 2. Вибір деревини відповідно до задуму композиції. 3. Види та особливості технік різьблення. 4. Вибір інструментів та обладнання. 5. Визначення технологічної послідовності виконання різьблення. 6. Правила безпечної роботи з інструментами.
11.	Виконання авторської композиції в матеріалі 1. Підготовка деревини до роботи. 2. Перенесення ескізу на матеріал. 3. Послідовність виконання різьблення. 4. Опрацювання основних і дрібних декоративних елементів. 5. Формування фактури та пластики поверхні. 6. Художнє оздоблення та завершальна обробка композиції. 7. Контроль якості виконання авторської роботи.
12.	Презентація та захист авторської роботи 1. Підготовка авторської роботи до презентації. 2. Обґрунтування творчого задуму та тематики композиції. 3. Характеристика використаних матеріалів, технік і технологій. 4. Аналіз композиційного та орнаментально-пластичного рішення. 5. Демонстрація етапів виконання роботи. 6. Оцінювання художньої виразності та якості виконання. 7. Відповіді на запитання та захист авторського рішення.

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год.
1.	Дослідження традицій художньої обробки деревини	Опрацювати фахову літературу та визначити місце художньої обробки дерева в системі декоративно-прикладного мистецтва. Охарактеризувати основні види художньої обробки деревини.	11
2.	Розробка концепції авторського художнього об'єкта	Здійснити творчий пошук за визначеною тематикою. Сформулювати образ майбутнього виробу та визначити його художню ідею. Створити добірку візуальних матеріалів, асоціативних образів і творчих джерел. Розробити декілька варіантів форми майбутнього об'єкта та виконати	11

		їх графічне опрацювання. Обрати найбільш перспективний напрям для подальшої роботи.	
3.	Пошук композиційного та пластичного рішення	Проаналізувати можливі способи композиційної організації авторського об'єкта. Експериментувати з формою, пропорціями, ритмом, масштабом і характером декоративних елементів. Виконати серію пошукових композицій та об'ємно-пластичних начерків. Створити макет або модель майбутнього виробу з доступного матеріалу для перевірки пропорцій і пластики.	12
4.	Вибір матеріалів і технологій	Дослідити фізичні та декоративні властивості різних порід деревини. Порівняти їх за кольором, текстурою, твердістю та придатністю до художньої обробки. Виконати пробні технологічні операції на окремих заготовках. Визначити найбільш доцільний матеріал, інструменти та спосіб обробки для майбутнього виробу. Скласти технологічну карту виконання роботи.	11
5.	Експериментальне поєднання технік	Виконати серію експериментальних зразків із використанням різних способів декоративної обробки деревини. Дослідити можливості поєднання рельєфу, фактури, тонування, випалювання, різних видів різьблення та фінішного оздоблення. Перевірити декоративний ефект комбінування деревини з іншими матеріалами. Проаналізувати отримані результати та розробити фрагмент майбутнього авторського виробу на основі обраної комбінації технік.	12
6.	Виконання та художнє оздоблення авторського об'єкта	Здійснити самостійне доопрацювання окремих елементів авторського виробу. Виконати декоративні фрагменти, провести шліфування та підготовку поверхні до фінішного оздоблення. Експериментально визначити найбільш відповідний спосіб тонування або захисного покриття. Виконати завершальне художнє оздоблення та провести самооцінювання якості готового виробу за визначеними критеріями.	12
7.	Визначення творчого задуму та тематики композиції	Опрацювати інформаційні та візуальні джерела за обраною тематикою. Визначити тему, ідею та художній образ майбутнього виробу. Зібрати матеріали для творчого пошуку. Виконати серію пошукових ескізів авторської композиції. Сформулювати творчий задум та обґрунтувати вибір тематики.	12

8.	Аналіз художніх аналогів та пошук композиційного рішення	Здійснити пошук і аналіз художніх аналогів за обраною тематикою. Визначити особливості композиційної побудови, форми, орнаменту та засобів художньої виразності. Виконати декілька варіантів композиційного рішення. Обрати та доопрацювати найбільш виразний варіант для подальшого виконання в матеріалі.	12
9.	Розробка композиції та орнаментально-пластичного рішення	Розробити остаточну композицію авторського виробу. Опрацювати орнаментальні мотиви, пластику та декоративні елементи. Визначити пропорції, ритм, масштаб і характер фактури. Виконати робочий ескіз із детальним опрацюванням композиції та підготувати його до перенесення на матеріал.	12
10.	Вибір деревини, техніки та технології різьблення	Визначити породу деревини відповідно до художнього задуму та технологічних вимог. Обґрунтувати вибір техніки різьблення. Підготувати необхідні матеріали, інструменти та обладнання. Виконати пробні фрагменти різьблення для визначення характеру рельєфу, фактури та якості обробки. Розробити технологічну послідовність виконання виробу.	12
11.	Виконання авторської композиції в матеріалі	Перенести затверджений ескіз на деревину. Самостійно виконати основні етапи виготовлення авторської композиції: підготовку матеріалу, розмітку, чорнове та чистове різьблення, опрацювання деталей і фактури. Виконати художнє оздоблення та фінішну обробку поверхні. Провести контроль якості та за необхідності усунути недоліки.	12
12.	Презентація та захист авторської роботи	Підготувати завершений авторський виріб до презентації. Оформити матеріали, що демонструють основні етапи творчого та технологічного процесу: творчий задум, пошукові ескізи, композиційні рішення, вибір матеріалу й техніки, процес виконання. Підготувати коротке обґрунтування художнього рішення та здійснити презентацію і захист авторської роботи.	12

Контроль виконання завдань, винесених на самостійне опрацювання проводиться в рамках модульного контролю відповідно до тем змістових модулів. Бали за цю роботу входять у загальну кількість балів за конкретний модуль.

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) Традиційні дидактичні методи та прийоми:

- словесні: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, повідомлення, опитування;
- наочні: демонстрація зразків декоративних виробів, ілюстрацій, схем і таблиць; використання мультимедійних презентацій, фото- та відеоматеріалів, електронних ресурсів;
- практичні: виконання вправ і завдань з розробки ескізів, практичні роботи з матеріалами та техніками.

2) Інноваційні методи навчання:

- проблемне навчання (аналіз художніх і технологічних ситуацій, що потребують творчого вирішення);
- контекстне навчання (інтеграція наукових досліджень, етнографічних матеріалів та практичної діяльності);
- особистісно-орієнтоване навчання (індивідуальні проєкти здобувачів освіти);
- метод проєктів (створення авторського декоративного виробу як цілісного результату навчальної діяльності);
- елементи експериментального навчання (пошук нових художніх та технологічних рішень);
- використання технології «перевернутого класу» (самостійне ознайомлення з теоретичними матеріалами та їх подальше застосування у практичній роботі).

3) Інтерактивні методи навчання:

- корпоративне навчання (робота в парах, малих групах над створенням колективних ескізів або технологічних карт);
- презентація та захист індивідуальних авторських виробів (з аргументацією художнього й технологічного рішення);
- елементи навчального тренінгу, спрямованого на розвиток креативності, художньо-образного мислення та візуальної культури.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю:

1. Поточний контроль – найбільш доцільний для оцінювання практичних і творчих навичок:

- усне опитування на семінарських та практичних заняттях (фронтальне або індивідуальне) для перевірки теоретичних знань про матеріали, техніки та історію декоративного мистецтва;
- письмовий контроль у формі есе, рефератів, конспектів, термінологічних диктантів або самостійних аналітичних записок, що стосуються аналізу традиційних і сучасних прикладів декоративного мистецтва;

- тестовий контроль (за потреби) у системі Moodle – для перевірки базових знань про техніки, матеріали, естетичні поняття та історію декоративного мистецтва;

- рубіжний контроль – письмові або автоматизовані контрольні роботи після завершення змістових модулів, що включають аналіз практичних проєктів і творчих рішень студентів.

2. Підсумковий контроль – оцінка результатів комплексної практичної та творчої діяльності:

- екзамен у формі презентації авторського виробу, аргументація художнього і технологічного рішення, оцінювання творчого підходу, стилізації та інноваційних рішень (максимально – 40 балів).

Форми контролю:

1. Індивідуальний контроль – кожен студент виконує свій авторський проєкт та ескіз, оформлює технологічну карту, презентує виріб;

2. Груповий контроль – робота в малих групах над аналізом традиційних та сучасних аналогів, обговорення концепцій і спільна розробка ескізів;

3. Фронтальний контроль – колективне обговорення технік, ескізів та виконаних завдань для виявлення слабких місць та методичних недоліків;

4. Взаємний контроль – взаємна оцінка робіт студентів, коментування і рекомендації, активізація критичного мислення та творчого аналізу;

5. Самоконтроль/програмований контроль – перевірка власних ескізів, технологічних карт та виконаних завдань, самостійне коригування помилок.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за одне практичне заняття або окремий вид роботи, включно з етапами самостійної підготовки – **6 балів**.

5–6 балів, «відмінно» – студент повністю та послідовно реалізував усі етапи створення авторського декоративного виробу, аргументовано обґрунтував концепцію та технологічні рішення, продемонстрував високий рівень володіння матеріалом, інструментами та техніками. Презентація роботи була логічною, креативною, з використанням широкого спектру джерел, сучасних технологій та інтернет-ресурсів. Під час практичних занять студент проявив професійну майстерність, самостійність та активність.

3–4,9 бала, «добре» – студент правильно виконав основні етапи проєкту, розкрив концептуальні та технологічні аспекти роботи, допустив незначні неточності у аргументації або презентації. Практичні навички відповідають професійному рівню, творчий виріб виконаний якісно, із застосуванням кількох джерел і грамотних художніх рішень.

2–2,9 бала, «задовільно» – студент частково виконав завдання, концепція або технологічне рішення виробу розкриті неповно; демонстрація навичок практичної майстерності обмежена, використано мінімум джерел. Під час презентації та практичних вправ допущено суттєві помилки або неточності, рівень професійної майстерності не відповідає очікуваному для магістерського рівня.

1–1,9 бала, «незадовільно» – студент не виконав завдання, не зміг сформулювати концепцію виробу, практичні навички продемонстровані поверхово, аргументація та презентація відсутні або виконані формально. Виконана робота не відповідає критеріям професійної майстерності.

Поточний контроль за виконанням усіх складових практичного проєкту здійснюється згідно з графіком виконання завдань та проводиться через проміжні перевірки на кожному етапі та в кінці кожного змістового модуля.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Оцінювання самостійної роботи базується на таких критеріях: повнота виконання завдання, рівень творчої та аналітичної обробки матеріалу, якість оформлення, здатність до презентації результатів та аргументації власних рішень.

Максимальна кількість балів за одне самостійне завдання – **1,5 бала**, які враховуються у

загальній сумі балів поточного та рубіжного контролю. Самостійні завдання спрямовані на розвиток професійних навичок, формування творчого мислення та здатності до самостійного проєктного та технологічного рішення виробів декоративного мистецтва.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Форма проведення – екзамен

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен – **40 балів**

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання. Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за 100-бальною університетською шкалою.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						Кількість балів (залікова/екзаменаційна робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль до I семестру							
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
5	12	10	12	11	10	40	100

Змістовий модуль до II семестру							
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
5	11	14	10	10	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Що розуміють під художньою обробкою дерева як видом декоративно-прикладного мистецтва?
2. Які основні види художньої обробки деревини вам відомі?
3. Яке місце посідає художня обробка дерева в українській культурі?
4. Які основні етапи розвитку художнього різьблення по дереву в Україні?
5. Які традиційні осередки художньої обробки дерева сформувалися в Україні?
6. У чому полягають особливості художнього деревообробництва Буковини?
7. Які характерні риси гуцульського різьблення по дереву?
8. Які орнаментальні мотиви є характерними для буковинського та гуцульського мистецтва?
9. Яке символічне значення можуть мати традиційні орнаментальні мотиви?
10. Які основні техніки художнього різьблення по дереву?
11. У чому полягає відмінність між геометричним, плоско-рельєфним, рельєфним та об'ємним різьбленням?
12. Які породи деревини найчастіше використовуються для художнього різьблення?
13. Які властивості деревини необхідно враховувати під час вибору матеріалу?
14. Як напрямок волокон деревини впливає на процес різьблення?
15. Які основні інструменти використовуються для художнього різьблення?

16. Які правила підготовки дерев'яної заготовки до роботи?
17. Які вимоги висуваються до організації робочого місця різьбляра?
18. Які основні правила безпечної роботи з інструментами?
19. Які принципи композиції застосовуються у художньому різьбленні?
20. Що таке ритм, симетрія, асиметрія та композиційна рівновага?
21. У чому полягає принцип стилізації природних форм?
22. Як традиційний орнаментальний мотив може бути трансформований у сучасну авторську композицію?
23. Якою є технологічна послідовність виконання різьбленої композиції?
24. Які типові технологічні помилки виникають під час виконання різьблення?
25. Які способи поєднання різних технік художньої обробки деревини є доцільними?
26. Які чинники визначають художню виразність різьбленого виробу?
27. Як співвідносяться художній задум, матеріал і технологія виконання?
28. Які можливості сучасних технологій у художній обробці дерева?
29. У чому полягають особливості авторського підходу до традиційної техніки?
30. За якими критеріями здійснюється оцінювання художньо-технологічної якості твору?

Питання для підсумкового контролю

1. Розкрийте сутність художньої обробки дерева як виду декоративно-прикладного мистецтва та визначте її роль у сучасній художній культурі.
2. Охарактеризуйте основні історичні етапи розвитку художньої обробки дерева в Україні.
3. Проаналізуйте традиції художнього різьблення Буковини та Гуцульщини.
4. Порівняйте художньо-стилістичні особливості деревообробки різних регіонів України.
5. Охарактеризуйте основні види та техніки художнього різьблення по дереву.
6. Порівняйте технологічні та художні особливості геометричного, плоско-рельєфного, рельєфного та об'ємного різьблення.
7. Обґрунтуйте вибір породи деревини відповідно до художнього задуму та технології виконання виробу.
8. Охарактеризуйте традиційні та сучасні інструменти й обладнання для художньої обробки дерева.
9. Розкрийте принципи підготовки деревини до художнього різьблення.
10. Проаналізуйте вплив структури та напрямку волокон деревини на технологію різьблення.
11. Розкрийте основні принципи побудови композиції у художньому різьбленні.
12. Охарактеризуйте роль орнаменту в традиційному та сучасному мистецтві художньої обробки дерева.

13. Проаналізуйте способи стилізації природних форм у декоративній композиції.
14. Обґрунтуйте можливості творчої інтерпретації традиційної української орнаментики.
15. Охарактеризуйте технологічну послідовність виконання художнього різьблення.
16. Проаналізуйте основні технологічні помилки під час виконання різьблення та способи їх усунення.
17. Розкрийте особливості виконання геометричного різьблення.
18. Охарактеризуйте принципи побудови та виконання плоско-рельєфної композиції.
19. Розкрийте художньо-технологічні особливості рельєфного різьблення.
20. Охарактеризуйте принципи створення об'ємної композиції в деревині.
21. Обґрунтуйте доцільність поєднання різних технік художньої обробки дерева в одному творі.
22. Проаналізуйте взаємозв'язок матеріалу, техніки, композиції та художнього образу.
23. Охарактеризуйте сучасні тенденції розвитку художньої обробки дерева.
24. Проаналізуйте можливості використання сучасних технологій у традиційному мистецтві різьблення.
25. Обґрунтуйте значення регіональних художніх традицій для формування сучасної авторської творчості.
26. Запропонуйте концепцію авторського виробу з дерева на основі традиційної орнаментики.
27. Обґрунтуйте вибір матеріалу, техніки та композиційного рішення для авторського твору.
28. Визначте критерії художньої, композиційної та технологічної оцінки авторського виробу.
29. Проаналізуйте власну практичну роботу з позицій художньої виразності, композиційної цілісності та якості технологічного виконання.

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах поточного контролю до рейтингу здобувача вищої освіти можуть зараховуватися додаткові бали за результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, за умови наявності відповідного сертифіката, свідоцтва або іншого документа, що підтверджує їх здобуття. Зазначені результати мають відповідати змісту та/або тематиці навчальної дисципліни.

Визнання та зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, здійснюється відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти».

https://media.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchanni-a-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf?_gl=1*_1rmid27*_ga*MTUwMjlxMDQzMS4xNzA3NDk2Mjk5*_ga_Q6273NZQ6Z*czE3ODg3NjU2MzAkzbzEwNDQkZzEkdDE3ODg3NjkxNTckajYwJGwwJGgw ;

Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normativni-dokumenty/>).

Рекомендована література:

основна

1. Станкевич М. Українське художнє дерево XVI–XX ст. – Львів: Афіша, 2002. – 480 с.
2. Гаврилюк Р. М. Декоративно-ужиткове мистецтво Вижницької школи: традиції та новаторські творчі концепції : дис. канд. мистецтвозн. – Львів: ЛНАМ, 2020. – 243 с.
3. Біленкова С. В. Чернівці – духовна скарбниця європейської художньої культури // Науковий журнал "Персонал", № 6 (11), 2000. – С. 48-50.
4. Коротун І. В. Архітектурні імперативи містобудівного розвитку Чернівців періоду грюндерства. The XVIII International Scientific and Practical Conference, Florence, 2022. – 677 p.
5. Варивончик А. В. Художні промисли України: генеза, історична еволюція, сучасний стан та тенденції. Київ: Ліра-К, 2019. – 552 с.
6. Моздир М. І. Різьбярство / Гуцульщина. Історико-етнографічне дослідження. – Львів: Наукова думка, 1987. – 470 с.

додаткова

7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського — електронний каталог — пошук фахової літератури з деревообробки, деревинознавства, технології та обладнання. URL: <https://www.nbuv.gov.ua/>
8. Мирослав Радиш. *Художнє дерево: альбом*. Автор-упоряд. В. Молинь. Львів, 2019. 84 с.: іл.
9. Мирослав Радиш. *Художнє дерево. Частина перша: Альбом* / Автор-упорядник Молинь В. – Львів, 2018. – 88 с., іл.
10. Захарчук-Чугай Р. В. Українська народна вишивка: західні області УРСР. Київ: Мистецтво, 1988. – 190 с.
11. Пилипчук О. Д., Кащенко О. В., Полубок А. П. Художньо-композиційні методи впровадження арт-об'єктів у дизайні інтер'єру // Теорія та практика дизайну. К.: НАУ, 2024. – С. 153–159.

Інформаційні ресурси

1. «Технологія виробів з деревини» — відеокурс лекцій НЛТУ України з технології виготовлення виробів із деревини, сировини та матеріалів, виробничих процесів. URL: <https://tmvd.nltu.edu.ua/predm-tvd/>
2. «Сировина та матеріали для виготовлення виробів з деревини» — відеолекція про деревину та матеріали, що використовуються у виробництві виробів із деревини. URL: <https://youtu.be/gXmIUv-dRyc>
3. «Способи з'єднання деталей із деревини» — навчальний матеріал про шипові з'єднання, гнізда, довбання та технологічну послідовність виготовлення столярних з'єднань. URL: <https://vsimpptx.com/lesson/44-sposobi-zyednannya-detalej-iz-derevini>

4. **«Прийоми виконання шипового з'єднання»** — навчальний матеріал із технології виготовлення шипа та провусини, розмічання, пиляння, довбання і припасування. URL:
<https://vsimpptx.com/lesson/45-prijomi-vikonannya-shipovogo-zyednannya>
5. **«Токарна обробка деревини»** — навчальний матеріал про будову токарного верстата, технологію точіння, інструмент і послідовність технологічних операцій. URL: <https://vsimpptx.com/lesson/41-tokarna-obrobka-derevini>
6. **«Демонстрація токарного верстата з ЧПУ по дереву»** — відеоматеріали про професійну токарну обробку деревини на верстатах з числовим програмним керуванням. URL: <https://uk.stylecnc.com/cnc-wood-turning-lathe-videos/>
7. **«Двоосьовий токарний верстат з ЧПУ для деревообробки»** — демонстрація автоматизованої обробки деревини, зокрема виготовлення ніжок, колон, балясин та інших деталей. URL:
<https://uk.stylecnc.com/cnc-wood-turning-lathe-videos/Double-Axis-CNC-Wood-Turning-Lathe-Machine-Woodworking-Video.html>
8. **«Технологічний процес стругання деревини»** — навчальний матеріал про технологію стругання, використання рубанків та отримання якісної поверхні заготовки. URL:
<https://vsimpptx.com/lesson/14-tehnologiya-obrobki-derevini-tehnologichnij-proces-strugannya-derevini>
9. **«Технологія обробки деревини»** — навчальний матеріал про технологічні операції обробки деревини та формування якісної поверхні деталей. URL:
<https://vsimpptx.com/lesson/15-tehnologiya-obrobki-derevini>
10. **«Одержання заготовок за допомогою склеювання деревини»** — навчальний матеріал про технологію склеювання деревини та отримання якісних заготовок. URL:
<https://vsimpptx.com/lesson/16-tehnologiya-obrobki-derevini-oderzhannya-zagotovok-za-dopomogoyu-skleyuvannya-derevini>
11. **«Підказки та проекти з деревообробки»** — практичні відеоуроки Felder Group щодо налаштування деревообробного обладнання та виконання технологічних операцій. URL:
<https://www.felder-group.com/uk-ua/pidkazki-i-do-it-yourself-proekti>
12. **«Advanced Joinery With Darrell Peart and William Ng»** — професійний відеоматеріал зі складних столярних з'єднань та високоточної ручної обробки деревини. URL:
<https://thewoodwhisperer.com/videos/advanced-joinery-with-darrell-peart-and-william-ng/>
13. **«CNC Joinery Made Easy»** — професійний матеріал про використання верстатів ЧПК для виготовлення точних столярних з'єднань. URL:
<https://www.woodsmith.com/article/episode-002-joinery-with-a-cnc/>
14. **«From Design to CNC: Furniture Production»** — матеріал про CAD/CAM-проектування та підготовку виробництва меблевих деталей на верстатах ЧПК. URL:
<https://www.autodesk.com/webinars/fusion-streamlining-furniture-production-from-cad-to-cnc>
15. **«Woodworking Manufacturing Cells»** — відеоматеріал про автоматизовані виробничі процеси: ЧПК, розкрій, свердління, кромкооблицювання та організацію меблевого

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/>

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyialennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/>

- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystanni-a-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/>

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

